

Op de fiets naar Santiago de Compostela in 2012

door Willem de Neef en Toon de Wolf

In een verhaal over drie delen vertellen Willem en Toon over hun ervaringen op weg naar Santiago de Compostela.

Vandaag deel 3 (slot)

van 6 t/m 17 september 2012

Dag 14, donderdag 6 september

Cavia > Carrion de Los Condes 84.02 km.

Na weer een zeer koude nacht komt rond 09.30 uur het zonnetje op en gaan de beenstukken en het jasje uit. Via het dorp komen wij op een fijn grindpad uit van 4 km lang, gevolgd door een klim van 6%. Wij fietsen door een mooi heuvelachtig gebied. Passeren Frómista met zijn vruchtbare tarwegronden.

Het stadje is bij de Moorse invasie in de 8e eeuw volledig vernield, maar komt weer tot leven na de vestiging van een Benedictijner abdij. Het is nu een etappeplaats voor pelgrims. Wij eten in Hontanas op 867 meter hoogte, een plaats waar de pelgrims elkaar ontmoeten, een lekker broodje met een Spaanse omelet, een lekker ei met aardappel. En uiteraard Caffee Letche. Na een silo, rijden wij richting stad voor onze slaappleats.

Dag 15, vrijdag 7 september

Carrion de Los Condes > Reliegos 71.64 km.

We hebben de vorige avond een echtpaar ontmoet, dat via Engeland naar Santander overgestoken is en nu tot half oktober door Spanje toert. Hij op een ligfiets. Ik heb er even een proefritje opgemaakt,

lekker ontspannen fietsen. Je kunt niet omvallen, want het is een driewieler. Goed, na het ontbijt moeten wij over een 15 km lang grindpad rijden. De lopers moeten deze route ook volgen. Zeer eentonig en goed uitkijken voor de gaten en grote stenen, anders lig je snel op je gezicht. Ook nog wat klimmetjes en onderweg weer zo'n stokbrood met ei. Rijden nog steeds op een hoogte van 800 meter en de omgeving is vlak. Volgens het routeboek zou er in Reliegos een camping zijn, maar die is er dus niet meer. De

volgende camping is 60 km verder en daarom nemen wij maar een kamer in een Albergue. Misschien vraag je je af: waarom niet op een zaal. Wel, je ligt met 28 of meer personen in stapelbedden op een grote zaal. De lopers beginnen zich al om 5 uur gereed te maken voor de tocht en vanaf dat moment is het onrustig. Wij staan pas rond 07.30 uur op. Vroeg genoeg want dan wordt het net een beetje licht. De lopers lopen dus vrij lang in het donker over vaak slechte wegen. Na het eten, weer voor 10 euro pp, betreft de lucht en rond 21.00 uur onweer gevolgd door regen. Morgen zien wij wel weer.

Dag 16, zaterdag 8 september

Reliegos > Hospital de Orbigo 76.77 km.

Na een goede nacht is het droog. Wij vertrekken rond 08.40 uur richting de bergen. Rijden nog steeds op een hoogte van 800 meter. Saai. Morgen moeten wij weer klimmen naar 1500 meter. Vandaag dus een vlakke rit. In de loop van de middag wordt het heet, snik heet. Wij rijden weer over grindpaden,

grijs, bruin en zwart en zo zien de fietsen er nu ook uit. Over de omgeving is weinig te melden. Kaal, kaal, vlak en vele lange rechte wegen. Fietsen door Leon, de hoofdstad van de provincie. Wij rijden langs de rivier de stad in en door de hoofdstraat naar de kathedraal. Ook zie je de Casa de Botines, een opvallende schepping uit 1894 van Gaudi, uitgevoerd in licht graniet. Een plaats die meer tijd verdient om rond te dwalen, maar ja ook hier moeten wij weer door. In Hospital de Orbigo fietsen wij over een

hobbelig pad naar de beroemde brug over de rivier de Rio Orbigo. Een brug van oorsprong, een Romeinse brug uniek vanwege zijn lengte met 18 stenen bogen en onregelmatige vormen. Midden op de brug staat een gedenksteen aan een ridder, Don Suero, die voor zijn geliefde andere ridders die wilden passeren uitdaagde tot een duel. Als dank voor zijn overwinning schonk hij zijn halsketen aan de kathedraal van Santiago. Wij slapen op de camping en morgen om 07:00 uur op, op weg naar de Cruz de Ferro.

Dag 17, zondag 9 september

Hospital de Orbigo > Ponferrada 78.65 km.

Na een nacht op een wel zeer drukke camping - iedereen gaat pas om 21.30 uur de BBQ aansteken - staan wij om 07.00 uur op. Gelukkig staat de tent onder

een lantaarnpaal zodat wij kunnen opruimen en inpakken. In deze tijd wordt het in deze streek pas rond kwart voor acht licht.

Een klimdag vandaag. Een van de eerste grote plaatsen is Astorga. Aan het begin van het dorp zien wij een heel groot, gedeeltelijk vervallen klooster. Door naar het centrum en tot onze verbazing krijgen wij een klim van 22 %. Dat gaat dus niet lukken en het wordt wandelen! Wij vervolgen de route door het

mooie dorp. Een bijzonder gebouw is het voormalig bisschoppelijk paleis, een schepping van Gaudi, in 1889 gebouwd uit granietblokken. Pas in 1913 is de bovenverdieping voltooid. Veel Jacobsbeelden

en pelgrimsmedailles zijn hier ondergebracht. Zeker een bezoek waard. Naast het paleis staat de kathedraal, waar naar verluid vrouwen zich lieten in metselen als boetedoening voor hun verdere leven. Ze leefden van wat voorbijgangers hen te eten aanreikten. Na het kopen van wat lokale lekkernij gaan wij weer verder en beginnen wij aan de beklimming van de Cruz de Ferro. Cruz de Ferro is een simpel ijzeren kruis bovenop een boomstam op het hoogste punt 1500 meter. Een markant punt op de route, een bemoedigend teken voor de pelgrims dat zij Santiago zouden halen. Symbolisch leggen zij een

deel van hun last af door het werpen van een steen op de grote hoop aan de voet van de staak. Toon heeft een steen vanuit Spijkenisse meegenomen en al die tijd de zware last meegesleurd. Wij gaan weer dalen, maar spoedig volgde er weer een klim van 10% en kort 12 % naar 1510 meter om daarna aan een lange steile afdaling met veel slechte stukken te beginnen. Wij dalen naar 540 meter. Lopen nog even door het leuke stadje Molinaseca om uiteindelijk op de camping te komen, die dus niet bestaat. Verder fietsen is geen optie vanwege weer een klim de volgende dag. Dus wordt het een hostel. Tijdens ons biertje op het plein zien wij veel mensen één richting oplopen. Nieuwsgierig geworden, gaan wij maar eens kijken. Wij worden verrast door een soort rij van een bergwedstrijd met alles waar wielen onder kunnen, zoals skateboards en zelf gemaakte karretjes. Men moet verschillende bochten nemen om uiteindelijk ergens onderaan de berg te eindigen. Wat anders dan een stieren ren. Teruglopend naar het hostel zien wij op het plein nog een volksdansfeest, de oude garde staat op een podium te dansen. Leuk, maar het bed roept. Eigenlijk hebben wij de klim vandaag met twee vingers in de neus geklaard en zijn zeer tevreden.

Dag 18, maandag 10 september

Ponferrada > Triacastela 82.47 km.

Tot 02.00 uur is het feest geweest op straat. Het vertrek begint met een afgescheurd ventiel van Toon's achterband. Dat is dus even balen, maar de band is snel vervangen. Later wat pech met mijn zadelpen. Nadat ook dat snel is verholpen, beginnen wij weer aan een grote uitdaging. Een klim van

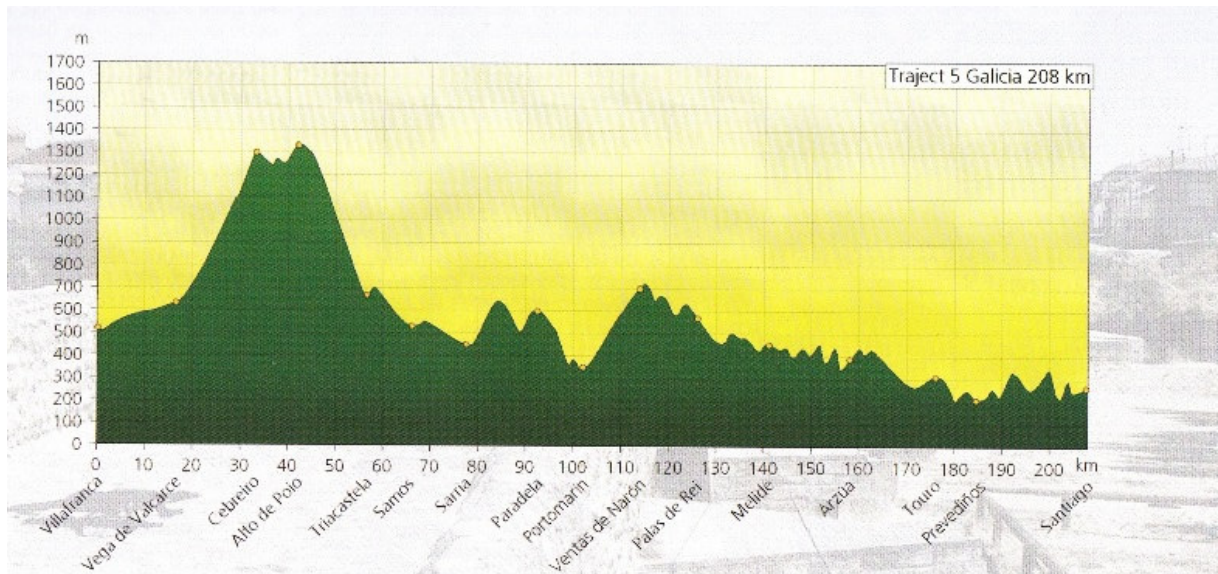

540 meter hoogte naar 1300 meter. Na wat slingeren door de bergen fietsen wij naar Cacabelos om daar aan een klim van 6% te beginnen van 3 km lang. Verder richting Villafranca del Bierzo, waar de laatste etappe begint. Vanaf dit punt moet je minstens 2 stempels per dag halen om je Compostelaat te krijgen. Een goede raad is om uitgerust aan deze klim te beginnen. Om boven te komen zijn er diverse klimmetjes van 6-7%, 1 km van 8-9%, 2½ km van 9-10%, korte klim van 7%, weer een korte klim van 7-8% en wij zijn op de top van 1310 meter. Na een korte afdaling weer een klim naar 1335 meter. Het is een zware dag. Zeker na de klim van gisteren. Maar ook deze wordt gehaald. Het is bloedheet en dat speelt

ook mee en als beloning krijgen wij een afdaling van 12 km van 7% van 1335 meter naar 665 meter.

Met 50 km per uur dalen wij rustig naar ons overnachtings adres in een Albergue. Nog 152 km te gaan naar Santiago. Wij gaan dit over drie dagen uitsmeren, anders zitten wij drie dagen in Santiago.

Tijdens het stempelen in een kerk onderweg zijn wij nummer 1.019.113 en 114.

Dag 19, dinsdag 11 september

Triacastela > Gonzar 63.36 km.

In een tekort bed de nacht doorgebracht, ontbijt in het pension en op pad. Bidons vergeten dus even stukje terug, want je hebt ze wel nodig. Het zal een dag vol klimmen en dalen tot 10% worden. Niet veel om te melden. Wel een klim ertussen van 12 km lang. Wij zouden in Gonzar bij een Albergue op een camping overnachten, maar de camping is er niet volgens de beheerder. Wat dan, verder fietsen is geen optie, dus dan toch maar op de slaapzaal in de Albergue slapen. Op één zaal 14 stapelbedden, dus 28 personen, man, vrouw, jong en oud, alles door elkaar. Stank en weinig ventilatie. Het is even twijfelen of wij het wel zouden doen vanwege de kans op bedwantsen (luizen), wat regelmatig voorkomt en waar wij al eerder over geïnformeerd zijn. Om 22.00 uur gaat het licht uit. Om weer krachten op te doen voor de volgende dag. Al voor het ochtendgloren klinkt geritsel door het inpakken van de rugzakken. De lopers vertrekken namelijk al zeer vroeg, zo rond 05.30 uur om de hitte van de dag voor te blijven. Wij moeten om 8 uur weg zijn. Wij zijn de slapers 1.658.888 en 889.

Dag 20, woensdag 12 september

Gonzar > Rabadiso 54.07 km.

We doen een papieren hoes over de matras en over het kussen; slapen doe je in je eigen laken/slaapzak. Na een redelijk nacht op een bovenbed in een warme zaal wordt de nachtrust

ondanks de oordoppen rond 05:00 uur verstoord door de lopers, die zich gereed maken om te vertrekken. Wij staan om 07:00 uur op om aan de dag te beginnen. Ook de mountainbikers vertrekken al om 07:00 uur in het donker. Zij rijden over de wandelroute, dus oppassen. Gelukkig geen jeuk, dus geen bedwantsen in bed. Om 8:30 uur vervolgen wij de klim van gisteren, het is fris en mistig. Het gebruikelijke patroon van klimmen dalen door de bossen met veel heide en andere planten

in de berm, wat erg mooi is. Klimmen zijn er tot 14%. Onderweg komen wij een Nederlands meisje met haar nicht tegen. Ze vertelt dat ze al om 4 uur vertrokken zijn, maar vanwege de mist 10 km de

verkeerde kant op zijn gelopen. 20 km voor niets terwijl ze minimaal 38 km moeten lopen; dat wordt dus een zware dobber. Het valt op dat er veel Eucalyptus bomen staan met de bijbehorende geur. Bij droogte zijn deze bomen zeer brandbaar. Wij passeren het graf van St. Jacob, waar hij ooit gelegen zou hebben. Slapen vandaag weer bij een Albergue, maar dan op een grasveld.

Dag 21, donderdag 13 september

Rabadiso > Santiago de Compostela 56.72 km.

Eindelijk, het einde van de tocht is in zicht, na 21 dagen fietsen. Ook deze laatste rit krijgen wij echter

niet cadeau. Het is een koude nacht geweest in de tent. Wij mochten nog wel in twee lege bedden liggen, maar dan zouden wij weer vroeg wakker zijn. Wij hebben totaal geen haast om te vertrekken dus kozen

wij maar voor de tent. Ook aan de kou wen je tenslotte. Al om 05:30 uur horen wij de lopers met hun stokken langs de tent lopen, tik, tik, tik enz. en maar praten. Vanaf de camping krijgen wij direct een klim van 300 meter van 18%. Deze nemen wij lopend, omdat de benen nog niet warm zijn en 18% wel heel veel is. Wij rijden richting SdC. Eerst langs een te drukke weg, daarna door de bossen. Onderweg zien wij veel Horreossen staan. Horreossen zijn schuurtjes op palen zodat ongedierte als ratten en muizen de schuur niet in kunnen en die gebruikt worden als voorraadschuur voor maïs en groenten. Je hebt ze in diverse soorten en maten. Na een lange daling worden wij geconfronteerd met een klim, die wij niet tijds gezien hebben. Wij staan min of meer stil, tijd om terug te schakelen is er niet en dat is altijd lastig. Bij het bord Santiago maken wij de gebruikelijke foto's. Daarna rijden wij direct naar het centrum om te kijken of wij het Compostelaat kunnen krijgen. Is geen probleem en wij zijn nu nog een beter mens geworden volgens de geestelijken hier. Op naar de camping aan de rand van Santiago. Moeten per nacht 20,40 euro betalen. Kennelijk aangepaste prijzen vanwege de toeristen. Morgen gaan wij Santiago bezoeken en naar de mis, want dat hoort er bij. Volgens de kilometer teller hebben wij nu 1716 km gefietst, dus tijd voor een biertje en wat eten.

Dag 22, vrijdag 14 september

Bezoek aan Santiago.

Vandaag lekker rondsjuwen door de stad met om 12.00 uur de mis waar wij niets van verstaan. Het gaat over de Camino's, die aangekomen zijn. Wij moeten elkaar feliciteren en het hoogtepunt van de mis is het zwaaien van een vat wierook door de kathedraal. 's Middags ontmoeten wij nog het stel uit Tilburg. Erg leuk omdat wij dachten dat zij verder achter ons zouden liggen, omdat zij pas rond 27 september zouden vliegen. Zij hebben echter naar zaterdag

overgeboekt. Het is erg gezellig en als afscheid nemen wij nog een pelgrimsmenu van 9 euro en een ijsje bij de Mac. Moe en voldaan gaan wij slapen.

Dag 23, zaterdag 15 september

Bezoek aan Cabo Finisterre.

Omdat wij geen zin meer hebben in fietsen, hebben wij de bus genomen. Twee uur en een kwartier uur heen rijden en dan 2½ km lopen om er te komen. Terug weer lopend naar de bus en drie uur en een kwartier in de bus, die nu veel vaker stopt. Het lopen valt ons zwaar. Hebben allebei pijn in de kuiten, want die hebben de afgelopen tijd wat rust gehad. Het is een leuke dag. Wij zijn op het uiterste westelijke puntje van Spanje geweest, midden in de Atlantische Oceaan. Tijdens de wandeling hebben wij nog een school dolfinen zien springen.

Dag 24, zondag 16 september

Santiago > La Coruna 65.32 km.

Vandaag afscheid van Santiago en op weg naar het hotel in La Coruna om op maandag naar huis te vliegen. Toch nog een tegenvallende rit met veel klimwerk. Het zijn de laatste kilometertjes, dus dat moet maar even. Hotel gevonden en samen met een ander stel wat gaan drinken en eten om de tijd de doden. Maandag om 05.00 uur op.

Dag 25, maandag 17 september

Naar huis met Vueling.

Om 05:00 uur op, half 6 ontbijt op de kamer en om 06:00 uur in de mist naar het vliegveld fietsen. Een ritje van 2 kilometer met een flinke klim. Fietsstuur dwars zetten, trappers demonteren en vastmaken aan de bagagedrager, hoes erover heen en vastplakken en tassen in een oversizedtas doen en inchecken. Bij de balie zegt de juffrouw dat de fietsen niet geboekt zijn, maar wij kunnen het bewijs overleggen dat ze wel geboekt zijn en dat accepteert ze. Altijd een kopie van de boeking meenemen dus. Fiets op de band, is te groot, voorwiel eruit en vastmaken aan het frame. Dan past alles wel door de sleuf en klaar zijn wij. Op naar de koffie en wachten tot wij het vliegtuig in mogen. Wij vertrekken 09.05 uur, om twee uur later op Schiphol te landen. Dan is het wachten op de bagage. Fietsen monteren en Maarten v.d. Sluis bellen dat wij gereed zijn. Maarten is zo vriendelijk om ons op te halen.

Totaal hebben wij $947 + 1781 = 2728$ kilometer gefietst wat een geweldige ervaring is geweest. Ik moet zeggen, wij hebben het niet cadeau gekregen. Steeds weer die fietsbroek aantrekken, zalven, klimmen enz. Wij hebben genoten! Mede door de medewerking van thuis is het een succes geworden. Op naar een volgende uitdaging. Wie zin heeft om in 2013 zo'n soort meerdaagse mee te maken kan zich melden. Het kost wel wat tijd, maar daar krijg je heel veel voor terug!

Toon de Wolf & Willem de Neef